

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 14. sušca 1879.

List 11.

Sveto leto.

II.

Poslušajte, kristijani véрни,
Kaj je storil Oče vam nebeški?
On odperl v dobroti prenesméрни
Vse zaklade révi je človeški:
Sveti Oče papež Leon so pisali,
Po vsem svetu škofom ukazali,
Da naj sveto leto se začne
Svetu v blagor, nam v zveličanje.

Blagor Cerkvi, srečna duša naša!
Zdaj studenci zlati vsi tečéjo,
Vernim se odpira dobra paša,
Milost angelci z nebés neséjo:
S spanja grešniki se vsi zbudíte,
Serca vse se k Bogu obrnite,
Da vam solnce božje milosti
Brez sadú za večnost ne zbeží!

Veste, da sedaj so hudi časi,
Divji vstajajo povsod valovi,
Nejevere strašijo nas giasi,
V Petrov čoln se vpirajo vetrovi,
Mlačnost in krivica se šopiri,
Med narodi se sovraštvo širi:
Torej áibe Božje žugajo,
Vojske in bolezni strašijo!

Krive pa so naše hudobije,
Kličéjo Bogá na maščevanje;
Če pregréh pokora ne izmije,
Naše bo zastónj prizadevanje;
Torej gréh skesani zapustímo
In za milost k Bógu pribezímo:
Bog ozre se na očíšen svet,
Milostiv bo svoj'mu ljudstvu spét.

Grešnik! rešil se boš grehov teže,
Ti pregrenka butara bo anéta,
Znébil bodeš se peklenške mreže:
Ne zamudi gnade svet'ga leta!
Če zadréga tudi je velika,
O poklekni le pred spovednika,
Ravnoserčno se Bogú izroč':
Ne odide božja ti pomoč!

V Jezusovo Kri vsi klič'mo Rešnjo,
On potertih serc se rad usmili;
Opustímo vse življenje grešno,
Nam pomagal bo v sedanji sili,
Da se jeza Božja potolaži,
Časi svetijo nam zopet blažji;
Dal potem nebeški bo Pastir
Cerkvi, čedi zopet sladki mir.

Predpisane opravila za sv. leto so: Obiskovanje cerkve, molitev, post, spoved, sv. Obhajilo in milošnja.

1. Obiskovanje cerkveno je zapovedano šestkratno. Prosto pa je to opraviti ob enem dnevu, ali na več dni razdeliti. Cerkev po škofovi zapovedi določijo gg. fajmoštri. Kjer so odločene tri cerkve, se obiše vsaka dvakrat; kjer ste dve zaznamnjani, vsaka po trikrat; če pa le ena sama, se pa v le-to gre šestkrat molit. Obiskovati se morajo cerkve, kakor je določeno od g. fajmoštra. Ako kdo, ki se zarad opravil na kakem drugem kraju nekaj dni mudí, hoče ondi nektare ali vse cerkvene obiskovanja opraviti, mu je na voljo pušeno; mora se pa ravnati po tem, kakor je v tistem kraju zarad obiskovanja cerkev odločeno. — Šestkratni hod v cerkev je potreben. Neveljavno bi bilo, ako bi šel enkrat v cerkev in bi nepretergoma za vsih šestkrat molitev skup obmolil, veljavno pa, če tako vravná šestkratno obiskovanje, da po vsaki obmolitvi gre iz cerkve in zopet vanjo ter na novo moli. To je zato, ker obiskanje se mora vzeti v besednem pomenu. Da obiskanje veljá, moraš, preden greš k cerkvi, namen storiti, da to bo obiskanje za sv. leto, in tako veljá, če tudi bi bilo to sklenjeno z nedeljako dolžnostno sveto mašo. (Münst. Past. Bl. št. 3.)

2. Molitev. Pri vsakterem cerkvenem obiskvanji se mora nekoliko časa („per aliquod temporis spatium“) moliti, in sicer: „za blagor in povišanje sv. katoliške Cerkve in apostoljskega Stola, za iztrebljenje krivih vér in spreobrnjenje vsih zmotenih, za edinost keršanskih poglavarjev, za mir in edinost vsega vernega ljudstva, in v namen sv. Očeta. — Molitve niso določene ravno ktere da naj se molijo. Splošna misel je, da molitev mora biti tudi z besedo izrekovana.

3. Post ne veljá na taki dan, ko je že tako brez tega zapovedan post. Tedaj bi v 40danskem postu veljal le v nedeljo, ko ni od Cerkve zapovedan post. (Münst. Past. Bl.)

4. Spoved za sadobljenje odpustka mora biti vredna. Ako bi torej kdo svetoletno spoved nevredno

opravil, bi moral k zadobljenju odpustka zopet se spovedati. Mnogim je lepa prilika opraviti v sv. letu dobro dolgo spoved.

5. Sv. Obhajilo, kakor je samo po sebi jasno, mora biti vredno; ako bi ga kdo nevredno opravil, bi se moral k zadobljenju odpustka pripraviti k vrednemu sv. Obhajilu. (Če je zadostna ena spoved in Obhajilo na velikonočni čas in za sv. leto, to bodo premilgosp. knez in škof gotovo v kratkem naznanili, ker sarad dvomov in raznih misel, kakor se za gotovo sliši, so za to reč posebej v Rimu popražali.)

6. Milošnja se podeli „za uboge ali v drugi pobožen namen (n. pr. za bolnišnico, cerkveno sidanje — zida se n. pr. cerkev v bobinski Bistrici —, za cerkveno olepšanje, misijone, za sv. Očeta itd.); ni pa potrebno, da bi bila milošnja ravno v denaru, obleki, žitu itd., — biti smé tudi sploh kako telesno delo usmiljenja. Kolikoa naj bode milošnja, je vsakemu na voljo dano. Višji, predpostavljeni, gospodarji, starši zamorejo dati milošnjo v imenu svojih podložnih, otrok, poslov itd. z vednostjo le-tih. (Münst. Past. Bl.)

Vernikom je vediti, ako je kdo v smertnih grehah, da saj že pri opraviu zadnjega zapovedanega dela mora biti v gnadi Božji, ker takrat nastopi odpustek. Kdor tedaj bi bil po opravljeni svetoletni spovedi v smertni greh padel, bi pred opravljenim poslednjim dobrim delom moral zopet k spovedi iti.

Odpustek sv. leta se zamore dobiti le samo enkrat za se, ali pa dušam v vicah se darovati.

Vsi obstoječi odpustki ostanejo v svoji moči in veljavnosti, pravi omenjeni Monastirski list.

Sv. križev pot za verne duše v vicah.

(Koncc.)

3. Zunanje bolečine Gospodove zamorem pri križevem potu tudi kot zadostilni dar za verne duše darovati nebeškemu Očetu. Da bi se tistih bolj živo spominjali in da bi svojo pobožnost, pomilovanje in veljavo priprošnje pomnožili, zamoremo posnemati sgled zveličane Marije Vilani-je.

Ta služabnica Božja je imela kaj veliko ljubezen do vernih duš v vicah. V molitvi je Bogu vedno darovala Kristusovo terpljenje, ker je ob kratkem premišljevala vaako orodje Jezusovega terpljenja, vse ranjene ude Jezusovega života počastila in njih zasluženje darovala nebeškemu Očetu. Nekdaj ji razodene Gospod, kako ljubo mu je to darovanje in kako koristno vernim dušam. Vidila je v zamaknjenji dolgo procesijo belo oblečenih oseb, katerih vaaka je v rokah nesla jako orodje Jezusovega terpljenja: vezi, bičo, steber ali terenjevo krono, kladvo ali žeblje, križ ali sulico. Spredej pred temi osebami je stopala devica s palmovo vejo v roki. Vse so šle mimo krasnega oltarja, na kterega so položile orodje terpljenja. Namesto tega so prejele iz rok kraljevega Gospoda predrago krono, za katero se je vaaka teh duš zahvaljevala devici voditeljici. — Razlaga prikazni je ta-le: Belo oblečene osebe, ki so hodile v dolgi procesiji, so bile duše v vicah. Nosile so orodje terpljenja v znamenje, da so bile rešene po zasluženju terpljenja Jezusovega, ker je redovnica posamezne bolečine Kristusovega terpljenja častila in jih za nje darovala. Sredej gredoča devica je bila sama pobožna Marija Vilani, kakor zamoreš tudi ti, ljubi bravec, postati, ako pri križevem potu premišljuješ terpljenje Gospodovo in ga za verne duše daruješ.

4. Znotranje terpljenje Jezusovo na križevem potu. Še nepopisljivo večje od zunanjih bolečin

Gospodovih na njegovem životu so bile notranje muke njegove duše in britkost njegovega serca. Že prerok je govoril o Zveličarju: „Velika kakor morje je njegova bolečina.“ Ako hočemo pa bolj natančno spoznati, kako velika je bila Jesusova notranja bolečina na njegovem križevem potu, moramo prevdariti, kako velika je bila njegova ljubezen; kajti ljubezen ni samo studenec, ampak tudi mera njegove britkosti. Posebno je trojna ljubezen nagibala Zveličarjevo serce:

a) Jesus ljubi svojega Očeta in vidi, da bo On neskončno razšaljen, in to je prvi studenec njegove notranje bolečine. Z naj bistrejšim očesom, katero je jasnjeje od gledanja vseh serafinov in kerubinov, vidi božji Zveličar vso lepoto, veličastvo in visokost svojega nebeškega Očeta, kateri je v najvišji meri vreden ljubezni, spoštovanja in službe vseh angeljev in ljudi. Na drugi strani pa vidi, da bo njegov Oče od vsih ljudi, o vseh časih, na vseh krajih in na vse načine žaljen. — On ljubi pa tudi ljudi, in jih vidi neskončno ne srečne; — in to je drugi studenec njegove britkosti.

b) Vsa revšina človeškega rodú stoji njemu pred očmi: bolezn, nesreče, preganjanje, smert in posebno večna poguba toliko duš, ktere se vkljub njegovega britkega terpljenja in predrage kervi vendar pogube, ker pridejo ob vero ali ob nedolžnost. Vse njegovo terpljenje bi nič ne koristilo, vaa njegova kri bi bila sastonj prelita! Oh kakošno britkost je to napravilo ljubijočemu sercu Jezusovemu!

c) Daljni vsrok njegovega notranjega terpljenja je prihajal iz pomilovanja njegove preblazene Matere. V Marijnem sercu je terpel Zveličar pomnoženo terpljenje. Kdo je smožen pregledati morje britkosti, kterega grenki valovi so se v Jezusovem in Marijnem sercu sem ter tje sibal?

Daruj tedaj tudi to notranje terpljenje Jezusovo na križevem potu nebeškemu Očetu za verne duše in ohladil boš njih največi bolečino, namreč muko, ki izvira iz odlaganja gledanja Božjega obličja.

5. Sveti odpustki so pa na križevem potu nekako vedno sveto leto, katero zamoremo v prid vernih duš pridobiti. Valed raznih papeževih pisem zadobijo vsi tisti, ki s pravim namenom in pobožno opravijo sv. križev pot, vse odpustke, kateri so vernikom podeljeni, ako osebno obiskujejo svete kraje v Jeruzalemu in v sveti deželi; in vsi ti odpustki se zamorejo v prid vernim dušam obrniti! Cerkev je namreč določila, da zamorejo verniki pri križevem potu mnogo popolnoma in nepopolnoma odpustkov zadobiti in jih vernim dušam podariti.

Kristus je hodil in terpel križev pot ves truden, lačen in žejin; ti pa se braniš to pobožnost opravljati, ko si morebit spočit, ne lačen, ne žejin. Kristus je s križem na rami, ves okervavljen in bos, po hudem klancu, od berichev in trinogov obdajan hodil po križevem potu; tebi se merzi brez križa, v suhi in gorki cerkvi, po gladkem tlaku, brez strahú pred bericí obiskovati svete štacijone. — Kristus je cele tri ure hodil, preden je po večkratnem padcu dospel do verh gore Kalvarije; ti se obotavljaš četert ure obrniti v to pobožno opravilo. — Kristus je bil brez greha in naj nedolžniši, toraj muni bilo treba za-se storiti te težavne poti; ti pa si poln grehov, za ktere bi moral Božji pravičnosti zadostovati na tem ali na unem svetu, in vendar nočeš le z malim trudom križevega pota opravljati. Kristus je vedel, da ga po končanem križevem potu čaka grozovita smert, in vendar ga je voljno obhodil; tebi se ni bati ne saničevanja, ne smerti, ampak po končanem križevem potu se zamoreš zopet podati k svojim ljudem in k domačim opravilom; pa se vendar ogiblješ te pobožnosti. — Kristus ni storil nobenemu najmanjše krivice, ni po-

hujšal nobenega in nobeden ni terpel zavoljo njega na unem svetu; in vendar je rad hodil po križevem potu, da je s njim rešil duše iz predpekla; — oh koliko duš imaš morda ti v vicah, katerim si delal krivice ali jih pohujšal in ki morajo tedaj zavoljo tebe terpeti; zmisi se v duhu toliko in toliko svojih ranjicah znancev in prijateljev, svojih starišev, bratov, sester in tovaršev, s katerimi si bival v družbi ali v kakoršni koli zvezi, in mnogo teh mora zavoljo tebe v vicah terpeti in te prosi pomoči. Kako moreš gluh biti proti njihovim prošnjam? Ti se izgovarjaš, da si slaboten in se ne moreš v prid vernim dušam postiti; ti praviš, da si ubožec, in zato ne uterpiš kaj dati za svete maše po ranjicah. Ali se pa moreš po pravici izgovarjati, da nimaš vsaj zdaj v postu vsak teden za četrtert ure časa, da bi odmolil sveti križev pot za verne duše? Zlat ključ imaš v rokah, s katerim zamoreš odpirati vrata vic; pa ga nočeš rabiti. Oh koliko duš zdihuje v vicah, ki so se v gnadi božji ločile iz sveta, ki pa niso zbrisale časnih kazni za greh; lahko bi bile to storile v malem času z odpustki sv. križvega pota; ker pa tega niso storile, morajo morebiti že več ali veliko lét zbrisovati časne kazni s terpljenjem prehudih muk v vicah.

Da se tudi tebi ne bo enaka godila, obiskuj pridno in pobožno sv. križev pot v tem postnem času, da zadostuješ Božji pravici za lastne grehe; pa ne pozabi tudi vernih duš v vicah, temuč daruj tudi za-nje križev pot za dobljenje odpustkov. Pri križevem potu se lahko dobi več popolnoma in več nepopolnoma odpustkov; lahko torej enega za-se ohraniš, druge pa dušam v vicah daruješ.

Gospodom lučnjakom.

(Konec.)

Postavite si preimenoitno učenega in olikanega moža, izurjenega v vseh umetnostih in vedah, pravega Salomona naših časov: le samo v verskih rečeh ima prazno glavo in prazno serce. Ta učenjak hudo zbolí; umerje. Kako bo z njegovo posvetno oliko? Ga li spremlja v prihodnje življenje, ali ne? Bodi si že eno ali drugo, toliko je gotovo, da od te zgoli posvetne olike in učenosti dobička nima čisto nobenega, ker ni delal na pravi podlagi, ne iz pravega namena. Zakaj če učenjaka njegova zgoli posvetnjaška olika v prihodnje življenje ne spremlja, potem je v trenutku njegovega ločenja iz tega sveta ravno tako: kakor bi njegove spretnosti, učenosti nikoli ne bilo. Če ga pa spremlja; vendar ta učenost in olika ne more nadomestiti in ne izgovarjati pogreška tiste omike, katero bo Sodnik od njega tirjal.

Zakaj si ti, umen človek, oliko, vedo, osvečenje v moji veri tako brez vse skerbí zanemaril? Tako bo prašal Sodnik z dostojanstvom, kakoršno pristuje častitljivosti Njega, ki ima vse v oblasti.

Učenjak, olikanec, bivši mogočnik, minister, vodnik visokih šol, velikih naprav, gledavec v zrake med zvezde in v globočino zemlje, odgovori: Gospod, ponudim Ti v nadomestjenje svojo oliko, vedo, umetnost, prebrisnost, kar sem si pridobil v visoki meri in z velikim trdom.

Sodnik. Pokoršina, ki si jo bil dolžan mojim ukazom, mojim zapovedim, se ne dá nikakor in s ničimur nadomestiti. Pokoršina mora biti. Ako kdo tega ne stori, kar jaz zapovem, veš, da vse drugo potlej ne more v mojih očeh veljave imeti. Ali nisi vidil, kako so že na zemlji vsi veljaki pokoršino zahtevali, in kako tudi ti sam?

Olikanec. Si mar Ti res omiko v veri zapovedal? Gospod, odpusti, tega jaz nisem vedil.

Sodnik. Ti, na tako visoki stopinji izobraženosti, tega nisi vedil? Ti le vediti nisi hotel. Ravno tvoja olikanost pričuje zoper tebe, in tvojo nevednost dela kaznovanja vredno. Tvoj tako posebno bistri um je bil pred tisučeriimi drugimi smožen jasno spoznati in pregledati resnico dogodov in česnatornost mojih prečudnih dél, na ktere se keršanstvo opéra; spoznati nepremagljivo moč dokazov za resnico keršanstva. Zmožen si bil, iz tega izpeljevati in sklepati že po svoji pameti, da dolžnost vere in veri primérnega življenja je neodjenljiva. Ako tega nisi sprevidil: je zadolženje le pri tebi.

Sojeni olikanec. Gospod! Tacih reči nisem nikoli preiskoval; pa tudi nisem vedil, da je to moja dolžnost.

Sodnik. Zadosti zanikarno. Tudi to dolžnost bi ti bil tvoj jasni um moral v soločni svetlobi pred oči staviti. Pri tvoji tako posebni oliki, pa da bi bilo tebi nemogoče ne vediti, da je na svetu keršanska, tako jasna vera; da ima toliko vernikov po vseh delih svetá; da se o nji govore tako velike in prečudne reči, in da se stavi ko neogibno potrebna za večno zveličanje. Misli, pomislí in skerbí, ki so te navdajale zaradi prihodnosti, so bile zvezde za tvoj bistri um, ki so te imele k resnici pripeljati; ti pa si cenil za nevredno s tem pečati se, preiskovati to, učiti se tega saj toliko, kolikor in kakor si tudi naj drobnejši in dostikrat malovredne svetne reči preiskoval, se jih učil. Zanemaril si prvo, zanemaril naj večí, zanemaril naj potrebniši reč, s katero so se manj učeni, celó neučeni pečali vse svoje žive dni: zanemaril si Mene — in samega sebe!

Vidiš tedaj: tvoja v vseh steblih človeških umetnost in učenost toliko izobraženost ne nadomestuje in ne izgovarja pomanjkanja verske omike, in to tako malo, da tebe le še bolj kazni vrednega dela — zato, ker si imel od mene tako imenitne dušne darove, pa si jih obračal le samo v posvetne, v minljive reči. Zato veled svoje neskončne pravice pri vsi tvoji oliki tebi ne morem dati nobenega prostora v svetlem kraljestvu svojih izvoljenih; temuč dal ti bom le kot v temnem prebivališu in ti ga odločil na vse večne čase; tamkaj bodo naj pravičniji kazni terpelí brez preneha vsi tiati, kateri v umerljivem življenji od mene razodete vere zaradi svoje terdovratnosti ali sprejemali niso, ali pa njenih postáv in zapoved niso hotli spolnovati. Govoril sem Jaz, in pri tem ostane: „Kdor ne veruje, bo pogubljen“ (Mark. 16, 16).

O kaj tedaj pomaga človeku, ako bi vesoljni svet pridobil, na svoji duši pa škodo terpel?

Sem mar nepriljuden, delam pravilom olikanosti nasproti, ko Vam, gospodje lučnjaki, tako grenke resnice kar naravnost pripovedujem? Jaz z verskim modroznanstvom ne poznam nikakoršnih samovoljnih pravil domišljene pristojnosti. Ravnam se le po pravilih uma in pameti in se ne ustrašim svojih razlogov, spričevanj in dokazov, med ktere se nedvomno štejejo tudi posvečeni izreki božjega Učenika vesoljnega sveta, vsemu ali olikanemu ali neolikanemu svetu, brez zagrinjala položiti pred oči. Ako je komu drago to nepriljudnost imenovati, naj le bo. Dosti je, da ta nepriljudnost je sklenjena z resnico, in zmožna marsiktero terdo serce pretresti.

Mislil bi vendar, da izreki prvega in naj večjega, naj modrejšega in naj umnišega, naj mogočnejšega in naj slavnijšega izmed človeških sinov, Boga in človeka bi morali imeti čez vse neugovorljivo pravico, da se smejo brez boječnosti in brez graje govoriti in ponavljati povsod, tiho in glasno, skrivaj in očitno, etno in

pismeno, pred visokimi in niskimi, pred mogočnimi in nemogočnimi, pred učenimi in neučenimi.

Ne slobite se torej nad menoj, gospodje! Toliko manj, ker s širokimi koraki proti nam teče ura, ko bode sami občutili resnico tega strašnega isreka, in vsih družih enacih isrekov sv. evangelija, in ktera ura se ne s dvomom, ne s nevérovanjem, ne s tajenjem, ne s psovanjem in zasramovanjem tudi le za en sam trenutek zadržati ne dá. Strašno je, da navadno pride takrat, kadar se najmanj pričakuje. *)

Govor dr. A. Čebaieka v katoliški družbi 16. srečana 1879.

Latinski pregovor pravi: Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci, t. j. naj bolje jo je zadel on, ki je sklenil koristno s prijetnim. Kakor že večkrat, tako tudi danes katoliška družba po tem pregovoru sklepa kratkočasno razvedrovanje s dobrim djanjem; napravila je namreč mično tombolo in nje čisti dobiček hoče obrniti v pomoč revnim katoličanom v Bosni. Že pri zadnji priložnosti ste slišali, kaki reveži so to; veliko zmed njih se je cele leta potikalo po ptujem, namreč po sosednji Hervaški in Dalmaciji ter so siromaško životalili od miloščine ljudi in pičle podpore od naše države; zdaj pa so mogli v sredi hude zime nazaj v svoje kraje, kjer so jim bile že sicer revne stanovanja večidel poškane; brez gorke obleke in potrebne hrane so terpeli silni mras in glad, sivi starček in mali deček, revna vdova in nje sirote; brez pridelka in zaslužka so stavili svoje upanje le na milost Božjo in usmiljene ljudi. K temu še dušne potrebe; vsi zanemarjeni so se vernili s ptujega, doma ne najdejo ne šole ne cerkve za keršansko podučevanje in službo božjo. Revne in prazne cerkvice še tabernakelnov nimajo, v katerih bi sv. Popotnico ahranjevali za umirajoče. Ubogi Bošnjak, do sedaj tužen in sužen raja, ki je bil čez 400 let brez človeških pravic, izpostavljen vsem krivicam in gerdim astrastim krutega turčina, je gotovo usmiljenja vreden, podpore potreben, da začne spet kot oprosten, priden človek po keršansko živeti in delati. Če smo že večkrat v daljno Afriko in Ameriko katoličanom podporo pošiljali: se gotovo še bolj spodobi potrebna pomoč tim bližnjim revežem na naši meji, in ki so našega rodú. Gotovo bote radi uterpeli in dobro naložili male solde za te siromake, Bog pa bo blagoslovil tudi mali dar, ga dobro sprejel kot vinar vdove v evangeliji, naklonil pa bo po svoji milosti tudi še serca družih dobrotnikov v ta blagi namen.

To dobro djanje bo pa združeno s nedolžno kratkočasnico, Vam priljubljeno tombolo s primérnimi dobitki. Mislim, da bo vsem všeč; klicale namreč se bodo le take številke, ktere bi vsak rad imel na svoji tablici, in predenji bo devetdeset številok poklicanih, bo vsak vse zadel! Tudi dobitke je skušeni oskerbnik gotovo prav primérne oskerbel, n. pr. gotovo kakšno lepo pipo za kako srečno ženo, ne da bi ga sama puhala, ampak doma jo bo dala možu, da ga tudi spravi v katoliško družbo; mož pa zná zadeti kako poslačeno šalico, da bo žena iz lepe posodice raji čivkala sladko kavo... In tako utegne vsak po svoji ali družih potrebi kaj dobiti, da se mu bo boljše zdelo, kakor bi — po nosu dobil! Ako bi pa tudi danes kdo ravno nič ne zadel, si utegne

s tablice zapomniti kake tri številke za loterijo, ki bodo tako dobre, kakor bi se mu bile sanjale, ali kakor bi mu jih bila kaka skušena loterijska dušica prav skrivnostno na uho povedala s pristavkom: Te bodo gotovo prišle! S tem pa ne mislim, Vam priporočati loterije; kajti v loterijo staviti se pravi plačevati davek od pameti (Verstandessteuer), ki je pa ravno narobe, kakor davek pri premoženji; od premoženja se namreč toliko več plača, kolikor več kdo ima; pri loteriji se pa toliko več plača, kolikor manj ima pameti; ako je pa kdo dosti pameten, mu pa celó nič ni treba plačati. Zato pustimo loterijo in ostanimo raji pri svoji tomboli, ki jih še ni toliko pripravila ob vse, kakor prazna loterija!

Razun dobrodelnosti in razveseljevanja ima pa katoliška družba še drug silno imeniten namen, in na tega bi Vas rad danes kratko zavernil. V pravilih za katoliško družbo berem pod 1. številko tako-le: „Njen namen je pred vsem drugim: poživljati in razširjati katoliško zavednost, dolžnost do cerkve, domovine in družine.“ Kratke besede, ki imajo pa silo veliko v sebi in nam naznanjajo visoki ter imenitni namen naše družbe. Prevdarimo nekoliko te tehtne besede.

Pred vsem je treba poživljati in razširjati katoliško zavednost; to hoče reči, da ne smemo biti le po imenu katoličani, mrtvi ali le mlačni udje svoje cerkve, ampak da živo spozoamo in čutimo, kako imenitno in potrebno je, da smo katoličani, t. j. udje edino prave, edino zveličavne od Sinu Božjega postavljene cerkve, v kateri imamo vse potrebne pomočke za svoj sveti in visoki poklic: luč sv. vere, studenec milosti božje; kako srečni smo, da smo vsi otroci ene dobre matere, ki s materno ljubeznijo skerbi za nas vse, za revne in bogate, učene in priproste, pravične in grešnike, skozi vse življenje od kersta do groba in še čez; kolike vrednosti je to, da smo vsi bratje med seboj, združeni po veri in ljubezni, kot udje enega telesa, sedinjeni v življenji in po smerti. Kako se zavé plemenitaš svojega visocega stanú, bogatin svojega velicega bogastva! V vsem obnašanji, doma in v družbi to razodeva. Ali pa ni vse to le prazna senca proti temu, da smo v katoliški cerkvi otroci Božji, bratje Kristusovi, tempeljni sv. Duha, bogati na milosti božji, poklicani k večni slavi, ki preseže vse človeške misli. Z ozirom na to čast in imenitnost je spoznal francoski kralj sv. Ljudovik: Po svoji telesni materi imam pravico do pozemeljskega, po svoji duhovni materi, sv. cerkvi, pravico do nebeškega kraljestva. In že sv. Pavel kliče zato vernim: Ali ne veste, da ste tempelj Božji in da sv. Duh v vas prebiva: in sv. Peter piše: Vi ste zvoljen rod, kraljevo duhovstvo, sveto ljudstvo, pridobljen narod, da oznanite lastnosti tega, ki vas je poklical iz teme v svojo prečudno luč. Ta živa zavednost nas pa ne bo povzdignila v napuh (kaj imaš namreč, da bi prejel ne bil, in le po božji milosti si, kar si); le pravila nam bo dajala za vse naše djanje in nehanje, da bo primerno tej zavednosti; varovala nas bo napénega vedenja in ravnanja, ki se ne spodobi kristjanu, ki se je že po keratni obljudi zavezal Bogu ter se odpovedal vsemu grehu in vsem zapeljivim naukom tega sveta. Kraljev oče je dal svojemu sinu, ki ga je po svetu poslal, lepi nauk: Ne pozabi, da si kraljevega očeta sin ter se spodobno in vredno obnašaj! Še bolj živo kliče katoliška zavednost slehernemu, rekoč: Katoličan si, naj višjega kralja sin, varuj se Njemu in sebi nečast delati! S sv. Leonom pa svari: Spoznaj, o kristjan, svojo vrednost, in ko si se božje natore vdeležil, se nikar ne povračuj v prejšnjo zaničljivo hudobijo!

To katoliško zavednost pa moramo tudi razširjati, pri družih buditi. To zamoremo storiti s dobrim sgle-dom in s lepo besedo, n. pr. ako bližnjega podučiš in

*) Prim.: „Die Philosophie der Religion, von Sigm. v. Storchennau, Theol. u. Philos. Doctor, ehem. öffentl. Lehrer an der Universität zu Wien.“ Pri Al. Doll-u na Dunaju 1807; zvez. 12, str. 261 id.

mu prav svetuješ, ako na duši zaspanega budiš, zgubljenega z napčne poti nasaj kličeš in pripelješ. Tu imate udje katoliške družbe lepo priložnost in nalogo, s keršansko modrostjo in gorečnostjo pridobiti še drugih za lepe namene katoliške družbe ali sploh za keršansko življenje; vsak zmed Vas utegne biti v nekem pomenu apostelj ali misijonar, ki z bratovsko ljubeznijo pridobi še druge za božje kraljestvo, za katero vsi vsak dan molimo, rekoč: Pridi k nam Tvoje kraljestvo!

Le škoda, da se veliko katoličanov in tudi naših udov še premalo zavé svoje imenitosti in visocega poklica. Marsikter le po šegi tega sveta ravna, na svoj viši poklic še komaj misli ter meni, da je dovelj, ako je le pred svetom pošten, za vero se malo briga. Ko se pa tako malo zavé svojega stanú in poklica, postane merzel v spolnovanji svojih keršanskih dolžnosti, čedalje bolj jih začne opuštati, polagoma kot leni blavec zakoplje svoj talent in dušno zaspi; sovražnik pa pride in zaseje ljuliko dvoma in smote v merslo serce in kmalo hodi široko pot, katero svet kaže, ktere konec je pa pogubljenje. Predragi, varujmo sebe in druge te neizrečene nesreče, zato spodbudujmo in širimo katoliško zavednost zmeraj bolj, da se med nami močno vkorenini in zlat sad rodi. Katoličani smo po božji milosti, to naj bo naš ponos in naša sreča, to ohranimo in budimo pri sebi in pri drugih; ne bodimo le po kerstnih bukvah katoličani, le mertvi udje tako svete cerkve, ampak v nji zrejeni ji bodimo zvesti v življenji in v smerti; s sv. Pacijanom imejmo za pregovor: Kristjan mi je ime, katoličan se pišem! (Konec sledi.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz duhovskega imenika Goriške nadškofije je razvidno, da le-tá je ena naj starejših na katoliškem svetu. Svoj obstanek izpeljuje od l. 63 po Kr., ko je bil sv. Mohor prvi škof v Ogleju, sedanjem tergu v tej škofiji, in šteje do l. 1751 v Ogleju 95 škofov, nadškofov in patrijarhov; po odpravljenem oglejskem patrijarhatu pa stolujejo v Gorici nadškofje, katerih je dozdaj bilo 5. Sedanji nadškof so prevzvišen gospod Andrej Golmajer, r. 1797 v Radolici na Kranjskem, duhoven od l. 1821, nadškof pa od l. 1854, ter so metropolit 4 podružnih škofov, namreč milgosp. Jurja Dobrila teržaške škofije, ktera šteje 304 tisoč katoličanov; milg. Janeza Kriz. Pogačarja ljubljanske škofije s 562 tisoči duš, milgsp. Janeza Glavina, poreške škofije s 86 tisoči duš, in kerško (Velija) škofijo s 47 tisoči duš, ktera je sedaj izpraznjena.

Goriška nadškofija ima 215 tisoč duš, 7 korarjev, 16 dekani, 72 duhovnij (tará), 107 vikarij, 111 kaplanij (koperatur), in skupaj 285 dušnih pastirjev, z drugimi v drugih službah in v pokoju šteje pa skupaj 372 duhovnov. V goriškem središnjem semenišu je iz vseh štirih škofij samo 32 bogoslovcev. — V nadškofiji je 1 samostan frančiškanskega reda s 13 patri in nekolikimi brati, dva samostana kapucinskega reda z 10 patri, družba oo. jezuitov s 3 patri; v bolnišnici je 8 usmiljenih bratov; dalje več in raznih ženskih samostanov in vstavov, kakor: uršulinarice, sestre sv. Vincencija P., šolske sestre v odgojišču za dekleta in v vstavu za gluho-neme, sestre božje Previdnosti sv. Kajetana.

Iz pastirskega lista milgsp. Kerškega kneza škofa. (Konec.) Škerbljiva mati sv. katoliška cerkev kaže nam vse pota, po katerih zamoremo vernim dušam v vicah na pomoč priteči. Pervo, kar nam veli in naroča, je: Molite za svoje rajne. K temu nas sili že lastna natora,

snotrnanje naše prepričanje. Velikokrati celó vidimo, da še taki, ki so druge vere in ne verujejo v vice, po nekem snotrnanjem klicu pri mertvaškem odrú ali pri grobu svojih rajnih na kolena padajo in za njih dušni mir in pokoj molijo. Kaj hočemo po tem takem še le mi katoličani, katerim naša sveta vera zagotavlja: „Sveta in dobra je misel, za rajne moliti, da bodo svojih grehov rešeni.“ (II. Mak. 12, 46.) Molitev je tisti belič, ki ga tudi najrevnejša vdova na altar keršanske ljubezni položiti zamore.

Tega pripomočka se zamore vsakdo poslužiti — moliti zamore tudi duša, ki je s grebi obložena. Pač je sicer prišla taka duša ob milost Božjo, in dokler ima smerten greh na sebi, za se ničesar ne zasluži, vendar pa utegne kaj zaslužiti za uboge duše v vicah, ki so Božje milosti vredne in deležne; kajti sv. Tomaž Akvinski uči: Bogu dopade molitev, ne pa ta, kateri moli.

Drug pomoček, s katerim dušam v vicah pomagamo, so dobra dela. Ta dobra dela pa doprinasamo s tim, da si prostovoljno kaj pritergamo in v djanji kaj dobrega storimo, kaj prijetnega si sami odrekamo, bližnjemu pa v sili pomagamo, s eno besedo, s tim, da se postimo in vbogaime dajemo. Kako in koliko se satajuje človek zavoljo onih, katerim bi rad dopadel! Dostokrat se človek celi dan trudi, dela in terpi, in vse to bližnjemu za ljubo! Glej, česa si zavoljo živih pritergaš in odrečeš, stori to tudi zavoljo rajnih, s katerimi te je združila sv. cerkev. Oni morda ravno zato terpijo, ker so si zavoljo tebe, ker so si zavoljo ljudi, ne pa zavoljo Boga marsikaj pritergali in odrekli. Prepričani so bili od boljšega, vendar so to satajili, da bi se ljudem ne zamerili. Niso se postili, kakor je to sv. cerkev zapovedovala, pa pritergali so si tolikokrati najboljše živež, angeljski kruh, presv. Rešnje Telo, in vse to, ker so se bali človeške ali posvetne zamere. Kar iz ljubezni do Boga svojim rajnim za ljubo si pritergamo, to pride vse njih ubogim dušam v vicah v pomoč.

Pa ne samo s tim, kar si odrečemo, ampak tudi s tim, kar dobrega storimo, in zlasti s tim dušam v vicah pomagamo in popravimo, kar so one zanemarjale. Morda so rajni svoje žive dni marsikomu odrekli kako prošnjo, ker jim je bila nadležna. Morda jih je prevelika skerb za prihodnost odvrčala, da niso toliko vbogaime dajali, kakor bi pri svojem premoženji lahko bili storili, ali pa so k večjemu revežem delili, kakor so bili ravno pri volji. Glej, ljubi kristjan! kar zdaj ti v imenu svojih rajnih dobrega storiš, prav in dobro je; kajti prišlo bode ubogim dušam na pomoč, ki čakajo odrešenja in zdihujejo, da bi mi popravili in nadomestili, kar so same zanemarjale. Sv. Jeronim ves vesel hvali rimskega žlahtnika Pamahija, ker je za svojo rajno ženo Pavlino vbogaime dajal in tako njeni duši prišel na pomoč, ne da bi le njen grob z rožami okinčal.

Tako moremo s dobrimi deli, ki jih v stanu gnade Božje storimo, rajnim pomagati. Pa še več; ako se nam nekaj časnih kazni odpusti, moremo od tega tudi njim kaj v prid obrniti. Dobro to pomislimo in delajmo tako. Neskončno veliko nam je zaslužil Jezus Kristus, in so po njem zaslužili njegovi svetniki. To zasluženje Jezusovo in njegovih svetnikov je velik zaklad, izročén sv. cerkvi; iz tega zaklada zajema papež, kot vidni poglavar in namestnik Božji, in deli vsem udom bojevalne cerkve posebne gnade, katere odpustek imenujemo, ako so storili vse, kar je v dosego teh guad predpisano. Odpustek je odpuščanje vseh ali saj nekoliko časnih kazni, ki bi jih sami morali terpeti ali v tem ali v onem življenji. Ta milost je neizrekljivo velika. Kajti kdor si je po vestni in zvesti pripravi pridobil popolni odpustek, in v tem stanu umerje, on ne gre še le skos vice, ampak naravnost v nebеса. Ako tedaj jaz v saupanji, da

bodem še kedaj te gnade deležen postal, z dovoljenjem sv. cerkve Boga prošim, naj bi On popolni odpustek tej ali uni ubogi duši v vicah v prid obernil, ali ne skažem s tim posebnega dela ljubezni in usmiljenja? Pa morebiti se je meni samemu bati, da tacega gnade polnega časa več ne doživim, vendar pa storim vse, da pridobim popolni odpustek, katerega kaki verni duši v vicah darujem; ali ni to djanje, da ga ni žlahtnejšega, ali ni to dar, da ga ni večjega? Tako dobro delo tudi pri Bogu najde gotovo plačilo — pri Bogu, kateri vsak požirek vode obilno poplača, če se iz ljubezni do Njega žejnemu podeli.

Omenim še en dar, še eno delo, ki ga utegnemo ubogim dušam v vicah darovati. In ravno to delo je največ vredno in največ pomaga smed vseh; to je daritev sv. maše. Znano Vam bode, kar sv. Avguštin pripoveduje o smerti svoje matere Monike, katera je na smertni postelji njemu in bratu tako-le govorila: „Pokopljita to truplo, kjerkoli hočeta, in ne imejta nobene skerbi za njega. Prosim vaju samo za to, da se pri altariji Gospodovem mene spominjajta, kjerkoli boata.“ Tako svetnica govori o vrednosti sv. maše, ki se daruje za ljube rajne. In kaj nas kratko sv. vera uči o tem? Jezus Kristus se je na križu daroval za spravo vseh grehov celega sveta. Ta neprecenljivi njegov dar je podlaga našega zaslužnja, našega zadostjenja, naše dopadljivosti pred Bogom. Po tej daritvi se je poderla stena, ki loči ljudi od ljudi, loči zemljo od nebes, in je postalo občestvo svetnikov. Ta daritev na Golgati se nekervavo ponavlja pri sv. maši na naših altarijih. Tudi ta nekervava daritev Jezusova — sveta maša — je pravi studenec mnogoterih duhovnih milost za vse, kateri so pobožno pri nji abrani; slasti jim deli odpuščanje časnih kazni, katere za svoje grehe zaslužijo. Ali ne bodejo tedaj tudi verne duše v vicah ravno to odpuščanje časnih kazni skoz daritev svete maše zadobile, ker so one že v stanu Božje milosti, tedaj odpuščanja še bolj vredne? Pomislite še to. Vsa dobra dela, ki sem jih dosihmal imenoval, utegnejo po naši slabosti in nepopolnosti slaba in nepopolna postati. Daritev sv. maše pa, ker je daritev Jezusa Kristusa samega, tudi po nevreanem mašniku, ako jo daruje, ne postane slabejša in ne zgubi svoje vrednosti. Nič ne zavra njene moči, ne zmanjša njene dobrote pri tistih, ki še samorejo njenih milost deležni postati. Tak pripomoček zamore le Božja ljubezen izmisliti, noben človek pa ne zapopade, koliko da je vreden.

Glejte tako različno zamoremo svojo ljubezen ubogim dušam v vicah skazovati! ...

V svoji ljubezni do ubogih duš ne gledamo na dobiček, in vendar koliko dobička imamo! Ne vidimo sicer, da bi Bog nam povračeval, kakor v vsakdanjem življenji, in vendar kako obilno se nam povračuje; zakaj On, ki je večno resničen, nas zagotavlja: „Vse, karkoli ste najubogemu zmed svojih bratov storili, ste meni storili.“ Uboge duše so začasno najbolj uboge, postale pa bodo bogate, prebogat, in nam bodo skazano ljubezen obilno povernile.

Nadalje sledi nauk od smagovalne cerkve, in poslednjič sklep: Dokler kot udje vojakovavne cerkve tu na zemlji živimo, veže nas dolžnost, da po nauku in po izgledu svetega apostelja Pavla „svoje truplo krotimo in ga v sužnost devamo“. In ker je bolj pametno, da se v življenji sami pokorimo, kakor da bi po smerti v vicah terpeli, in ker vemo, da le tisti, kateri si prizadevajo, bodo nebesa dosegli: zato hočemo vse, kar nam cerkev o postu zapove, prav vestno in natanko spolnovati in sicer toliko vestnejši, kolikor bolj so sveti Oče tudi za prihodnje leto postno zapoved zlažšali itd.

Sveti Jožef.

(„Cantate“, stran 109.)

Sveti Jožef! sin kraljevi,
Cvet iz hiše Davida;
Ženin, varh prečisti Devi,
In reditelj Jezusa;
Tudi mene vari, brani
Ti s očetovsko rokó;
Ne dopusti, da me rani
Hudobije smertno zló.

Ko si spremljal sveto-nežno
D'vico v rojstni Betlehem,
Odrečen, oh! nehvaležno
Vama bil je tam sprejem. —
V revnem blevcu, človek čuješ?
D'vica Stvarnika rodi;
Če ljubezen premišljuješ,
Al okó ne zasolzi?

Ko iskal Herod končati
Božjega je Detika,
Moraš s njim v Egipt bežati
Po ukazu angelja.
Tam pregnanstva vse britkosti
Z njim in Materjo deliš;
Prosim Te, da mi v grenkosti
Smertni kdaj v pomoč bitiš.

Ko se verneš v domačijo
Iz tujinstva v Nazaret;
V stari hišici z Marijo
Delaš in se trudiš spet.
Tu sam Božji Sin vbogljivo,
Sveti Jožef, sluša Te;
Ti skerbiš sanj ljubeznjivo;
Skerbi, prosi še za mé!

Radoslav.

Razgled po svetu.

Bosansko. Železnica od Broda do Doboja ima čez 83 kilometrov in potrebuje s pomudo po postajah 13 ur, da preleti to daljo. Postaje so: Turški Brod, Šiekovač, Novo selo, Han Lužanj, Derventa, Visina, Terhova, Lomnica, Gazdica, Komarica, Velekova, Kotorako, Han Bukovica, Doboje.

Železnica Novi-Banjaluka je pričeta 16. u. m. Ta proga je dolga čez 86 kilometrov, in gre vlak iz Novoga ob eni popoldne ter pride v Banjaluko ob 4 in 48 min. popoldne. Postaje so: Doberlin, Novi, Predvor, Omarska, Ivanjska in Banjaluka.

Blažena Italija! Iz Alessandrije pišejo, da se je zgubil direktor ljudske banke v Valenci, in zapustil je v kasi praznote za 200.000 lir! To so poštenički brez vere. — Deržavni lačenbergerji pa so se 1. sušca valed cerkvenograbeške postave polastili samostana pri redovnicah „dobrega Pastirja“ v Lungari.

Strašno mesarjenje na kraljevem Birmanskem dvoru. Kakošne blagre že za ta svet rodi brezvértstvo in nevértstvo, se je zopet pokazalo na Birmanskem kraljevem dvoru, kakor vedó „Times“ iz Ranguna. Birmanski kralj je po nasvetu svojih novih ministrov dal pomoriti vse kraljeve prince z njih družinami vred! Ali ni to strah in groza pri teh poganih? So pa ne mara „olikani brez-

verci“ boljši? ... Poglejte v „olikani Pariz“, kako so olikani rudečkarji v naj novejšem času, kakor v poprešnjem stoletju, klali, morili, davili in pobijali kraljeve, duhovske osebe in druge naj boljši in naj poštenejši ljudi! Satan je zmeraj enak, bodi si v rokovicah ali v cokljah, — in nevértstvo ter brezvértstvo je — iz očeta satana. Zato so tudi krivice med „olikanimi brezvérci“ v rokovicah, med divjimi nevérci pa v cokljah.

Birma ali Birmanija je država v zadnji Indiji s kakimi 3 milijoni prebivalcev. Narod, zmešan iz hindostanov, malajev in mongolov, je čverst, podučljiv in prav priljuden do tujcev; pa po dolgem despotovstvu (trinoško vladan) tudi potuhnjjen, časti in služb pohlépen in lažnjiv. Vera je stari budizem, kterege načelo je sicer ljubezen do bližnjega, pa v sedanjí dogodbi se vidi, kakošen izgled se ondi od zgoraj daje ljudstvu. — Dopisnik v „Timesih“ upa, da britanska vlada bode posredovala v Birmi, ker tega prosi birmanski narod in poprešnji ministri, da bi se kri še dalje ne prelivala.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Za naglo uslišanje v hudi bolečini bodi čezena Naša ljuba Gospá presv. Serca!

V Ljubljani, 11. sušca 1879.

Št. 2. Enaka zahvala z Gorenjskega zarad uslišane prošnje po opravljeni 9dnevnici.

Št. 3. Podpisani prosi sledeče verstice v „Danici“ natisniti: Že delj časa sem bolehal in pred sv. Urbanom 1878 sem se popolnoma ulegel. Več ko 13 tednov nisem mogel nič spati. Prosil sem domačega doktorja, ki me je večidel vsaki dan obiskal, naj še v Ljubljano po doktorja piše. Oba pregledata rane in oba kažeta, da je prav malo upanja k boljšemu. Zapišeta zdravila; pa vendar ni bilo več tednov nič boljše; tedaj začnem 9dnevnico k Naši ljubi Gospej presv. Serca in Mariji-Pomagaj na Brezjah opravljati z mislijo, ako ozdravim, po „Danici“ naznaniti. Zraven pa še prosim prijatla, da bi v Ljubljano šel k drugemu doktorju, kterege pa ni našel domá; tedaj gre k nekemu znancu in mu vse pové. Znanec pa pravi: Te-le zdravila bi bil doktor zapisal; pojdite v apoteko in jih kupite; toda težko bo kaj več pomoči, kakor samo polajšanje. — Začel sem te zdravila rabiti in o 8 dnéh sem začel že spati in sem zdaj toliko boljši, da zamorem celi dan v sobi po koncu biti in nimam bolečin. — Ker le priprošnji Marije Device svetovanje zdravil in polajšanje pripisujem; zatoraj rečem iz globočine serca: Naj bo zahvaljena Naša ljuba Gospá presv. Jezusovega Serca, in naj prosi še naprej za-me in za vse Boga.

V Loki, 10. sušca 1879.

Š. Kosmač,
duhoven v pokoju.

Št. 4. Hudo sem bila zbolela o začetku listopada lanskega leta. Čez 3 mesce bila sem primorana le v postelji biti. Zdravila mi že tudi več niso pomagale. Sklenem prositi milostljivega Boga po Naši ljubi Gospej za ljubo zdravje, ako je moji duši v zveličanje. V ta namen sem se po „Danici“ priporočila v bratovske molitve Naše ljube Gospé in sv. R. Telesa, da bi za-me prosili. In res, kmali potem sem osdravela, da sedaj lahko hodim k službi Božji, in tudi druge domače opravila opravljam. Zatoraj naznanjam očitno tisučero zahvalo vsegamogočnemu Bogu in Naši preljubi Gospej za ljubo zdravje.

V Solcih na Gorenjakem, 10. sušca 1879.

Micka Trojar, dekle.

Št. 5. Bila sem tako silno bolna, da so ljudje in zdravniki popolno dvomili, da bi kedaj osdravela. V tej veliki sili mi svetujejo, naj se obernem do bratovske molitve Naše ljube Gospé presv. Serca; res sem to storila in tudi obljubila, ako zdravje sadobim, v „Danici“ razglasiti. Koj ko sem opravila 9dnevnico, se mi je neverjetno hitro začelo boljšati in v malo dnéh sem bila popolnoma zdrava. Zatoraj svetujem vaim, ki se znajdejo v dušni ali telesni sili, naj se obernejo do Naše ljube Gospé presv. Serca.

V Brašlovicah, 3. sušca 1879.

Neža Vošnjak.

Prošnje.

Da bi Bog neko terdo serce omečil, prosi molitve ubožna oseba. — Smertno bolan gospod za dušne in telesne potrebe prav živo priporočen. — Že delj časa nevarno bolna je priporočena za pomoč. — Žena priporočuje moža pijanca itd. za spreobrnjenje. — Dva terdovratna človeka za spreobrnjenje. — Tri osebe za dušno zdravje, pa tudi za telesno. — Učitelj v pokoju, ki že 3 mesce terpi hude bolečine v nogah, se priporoča v bratovsko molitev, da bi mu Naša ljuba Gospá presv. Serca izprosila osdravljenje ali saj polajšanje in voljno poterpljenje. Uslišanje prošnje se bo hvaležno naznanilo. — Priporočen je posebno neki pijanec in preklinjavec, ki se je bil, lani priporočen, že poboljšal, zdaj pa se je zopet v pregreho nazaj povernil. Ako bomo uslišani, se bo zahvala očitno naznanila. — Nekdo že dolgo časa boleha in mu vsi natorni pomočki nič ne pomagajo; tudi je že devetdnevnico opravljal zato, da bi mu Bog zdravje dodelil. Ker pa miali, da zavoljo svojih velikih grehov ni bil uslišan, zato se zdaj s polnim zaupanjem obrača do vsih družbinsih bratov in sester Naše ljube Gospé presv. Serca in prav lepo prosi, naj mu oni sprosijo ljubo zdravje, ako mu služi k časnemu, še bolj pa k večnemu pridru. In če to doseže, obeta v „Danici“ razglasiti in vedno Marijno slavo in milost razglaševati. Zopet oseba v dušnih in telesnih potrebah.

Bratovske sadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec sušec 1879.

I. Glavni nameni: Ljubezen do Jezusa na križu.

II. Posebni nameni:

18. sušca. Sv. Edvard, anglešk kralj, umorjen l. 978. Priporoč.: Bolj živo spoznanje Jezusa Odrešenika. Več ranjih, posebno ena duša. Spreobrnjenje judov.

19. Sv. Jožef, ženin M. D., varh ilirakega kraljestva in vesoljne Cerkve. Priporoč.: Češenje sv. Jožefa in terdno zaupanje v njegove mogočne prošnje. Rešenje vesoljne Cerkve iz zvižac skrivnih in očitnih sovražnikov. Mladenči, zlasti slovenski za obvarovanje poštenja in nedolžnosti.

20. Sv. Ambrož Sienski, dominikanec leta 1286. Priporoč.: Sad sv. leta. Odvernjenje divjačnosti pri mladini. Sveta čistost.

21. Spomin peterih rán N. G. J. Kr. Priporoč.: Hvaležnost do terpečega Jezusa. Sad 40danskega posta. Duše v vicah.

22. Sv. Nikolaj Fluenski, kmet in potem pušavnik. Priporoč.: Kmetiški ljudje. Dar molitve. Bolniki za srečno zadnjo uro.

23. IV. nedelja v postu (Laetare). Evang.: Jezus nasiti 5000 mož (Jan. 6). Sv. Turibij, nadškof Limanski l. 1606. Priporoč.: Cerkev v Ameriki. Mladenči in poklic v duhovstvo. Terdovratni grešniki.

24. Sv. Gabrijel, viši angelj, ki je bil oznanil Danielu čas Mesijevega prihoda, — Cahariju rojstvo sv. Janesa Kerst., — Mariji včlovečenje Božjega Sina. V Trientu preslavljajo mučenstvo dečka Simona, ki so ga bili judje umorili. Priporoč.: Dečki za stanovitnost in strah Božji. Vsa šolska mladina. Bolniki in umirajoči.

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba bo 23. tega mesca, 4. nedeljo v postu, obhajala desetletnico svojega obstoja. Dopoldne so vabljeni družniki k slovesnemu duhovnemu opravilu v št. Jakopski cerkvi o 1/2 6; svečér o 1/2 6 pa bodo v družbinih prostorih (v dr. Ahačičevi hiši št. 13 na starem tergu) priméren govor in tombola.

Več postnih in velikonočnih cerkvenih pesem z napevi, med njimi tudi ena za sveto leto, je ravnokar na svetlo prišlo od dobro znanega P. Angelika Hribarja v Ljubljani, in se dobivajo pri Gerberju in Ničmanu. Cena 50 kr. Naj bodo Slovencem gorko priporočene. Več prihodnjič.

M. Mrak, oče amerikankega škofa Ign. Mraka, posestnik v Hotovljah, je 4. sušca umerl, star 94 lét. Bog mu daj večni mir!

Č. g. Valentin Jereb, duhovni pomočnik v Loškem potoku, 29 lét star, je umerl 8. sušca za pljučnico. R. I. P.

Za cerkve kaj. V Marijini napravi za uboge posle v Linc-u je velika zaloga pravega svilnega damasta v vseh cerkvenih barvah iz Lysnerjeve tovarne, ki je šla na boben. Med drugim se dobi celi ornat (pluvijal, 2 dalmatiki in 1 kazula) za 130 gld.; 1 pluvijal za 35 gld.; mašni plašč za 25 gl. — s tem vred, kar gre zraven. Razun tega ima Marijina naprava veliko zalogo dodelanih paramentov in robe. Napis: Hochw. Herrn Karl Kettl, Weltpriester und Leiter der Marien-Anstalt in Lins. *)

Poterdilo. Danes sem prejel Vaše pismo od 26. sveč. s sneskom 61 gold. av. v. za Božji grob, ss. maše, in misijonske namene v Sveti deželi, pa 5 gl. za Ratisbona. Za vse naj serčniši zahvala in bodem vravnal, kakor je naročeno. Zastran ss. maš je meni prav težavno (za poslanih 20 gl.) številu določevati. (Hoče reči, ako kdo želi kake sv. maše v Sveti deželi, naj bi tudi določil, koliko jih želi imeti opravljenih. Vr.)

V Benedkah, 4. sušca 1879.

P. Ciprijan di Tarvisio,
komisar Svete dežele.

Zahvala. Več dobrotnikov in dobrotnic v Ljubljani mi je za cerkev Marije Device na Pertovcu v Selški fari izročilo skupaj 63 gld. Napravilo pa se je zdaj v kratkem več potrebnih reči, kakor: spovedna štola (4 gl.); svéč (za 8 gld.); plošček in steklenki za rabo pri sv. maši (8 gl.); 6 svečnikov, ki so že skoro dodelani (60 gl.) in več manjših reči. Toliko bodi povedano, da vidijo dobrotniki, da so njih darovi dobro obrnjeni; Bog jim na Marijine prošnje preobilnokrat plačuj vse njih dobrote!

V Ljubljani, 2. sušca 1879.

U. Šmid.

Poslednje novice. Dunajski judovski listi in drugi sovražniki Slovanov po vsi sili bočejo kugo imeti na Ruskem. Kaj pa, če pride kuga nad te „kužljivce“ same,

*) V 3 mescih nam je došlo 100 zahvalnih pisem iz vseh avstrijskih kronovin. — (Prošeni smo, v korist ondotne človekoljubne naprave to naznaniti. Vr.)

ki že toliko časa in s toliko potuho ljudi kužijo? — V Berlinu očitno gospodari sedaj nekaj hud legar, kateri jih dosedaj pobira po 12 odstotkov obolenih; skrivaj silno rogovilijo rudečkarji; delavci pa postopajo in strdajo: izmed 8000 mizarjev jih je polovica brez dela! Kako dobro se ljudem godí na Pruskem, kaže vedno obilnije isseljivanje ljudi v Ameriko. K temu se še smeraj sliši o kakem razžaljenji nedotakljivega Bizmarka. — Na Dunaju so poslednjič vendar sačeli nesramnim oderuhom oistro na pete stopati. Policijski predsednik vit. Marx je vsim okrajnim komisarjem dal ukaz, da naj s neprizanašljivo ojstrostjo delajo zoper take kervopivce. — Odpadnik Döllinger je spolnil osem-deseto leto svojega življenja, katero je tako žalostno oskrnil v svoji starosti. Kralj mu je v pismu čestital k 80. godu... Ako visoki čehlajo staro nečimernost, se vé, da potlej se lahko še huje ukoži v svojem odpadu. — V Čikagi v Ameriki je 19. sveč. umerl milg. Toma Foley, škof Pergamski „in partibus“. Rojen je bil v Baltimorski škofiji, tedaj Amerikanec, in škof je postal l. 1869. R. I. P. — Iz Genove naznanjajo, da že nekaj časa je, kar je mesto polno ponarejenih papirnatih denarov vsake verste. Gospóska pri vsem prisadevanji le malo opravi zoper te goljufije. Treba je tu kaj drugega za pomoč, kar pa lahonska pravica z nogami teptá!

Dobrotni darovi.

Za spominek † župnika Aleša Jerala: Gosp. A. H—r 1 gold. — M. Š. 20 sld.

Za hiralnico sv. Jožefa: N. N. 5 gl.

Za pregnane Bošnjake, ki se povračajo domú: Neim. 5 gld.

Za sv. Očeta: Neimenovana 20 gold. — Č. g. V. Orehek 1 gl. — Č. g. F. K. 1 tol. za 2 gl. za sv. leto s prošnjo sv. blagoslova za vse potrebe. — Pn. kan. P. Urh 10 gld. v sr. — Farmani v št. Joštu po č. g. tajm. A. Hočevarji sv. Očetu Leonu XIII 12 gold. — Duhoven 2 gl. v sr. — U. L. 1 gld. v sr. — Kropa s č. g. J. Kapusom 25 gl. sv. Očetu Leonu, kterega kakor pravo „luč na nebu“ (Lumen in coelo) s sinovsko vdanostjo ljubi, časti in prosi sv. blagoslova. — Iz Šmartna pri Kranji 6 tolarjev križavcev po 2 gl. in 12 kr. star. den. s prošnjo sv. blagoslova za pastirja in ovčice. — Z Vaš po preč. g. župniku 26 gl.

Za afrikanski misijon: Neimen. 1 gl. — Gnja. T. V. 1 gl. 5 sld. — N. N. 5 gl.

Za misijon v Adrijanopolu: N. N. 5 gl.

Za škofa Daniela Kombonia in misijone v srednji Afriki: Č. g. St. Š. 2 gl. v sr.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 50 kr. — Iz bobinske Bistrice po gosp. L. Ravniku 12 gl. 50 kr. — Več oseb 1 gl. 3 kr. — Gnja. T. V. 25 kr.

Za stradajoče v Kini in družih jut. deželah: Neim. 15 gl. — N. N. 5 gl. — Neimen. 50 kr.

Za dobre namene: Preč. gosp. M. T. 15 gl. — Č. g. J. M. 1 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. V. K. na V.: V pismu omenjene reči od 9. sušca so došle, — toda „Racolta“ nimam. Gratias interim. Spisi najprej, ko bo moč. Rokopisi niso več za rabo, potem ko so v „Dan.“ natianjeni; sej je reč v listu. — G. M. K.: Sacr. peragetur praeisse. Spis bi se bolje podal o času, za kterega, je odločen; torej menimo, naj kake mesce počaka. Gratias pro omnib. — G. J. K. v Šm.: Poslano. — G. R. v V. g.: Zadeva sv. leta bode pojasnjena z višega mesta, kakor se za gotovo sliši.